

Pühajärve maleturniiri võitis suurmeister Kaido Külaots

Pühajärve Puhkekeskuses toimus 27.-29. novembrini traditsiooniline rahvusvaheline Pühajärve kiirmaleturniir, tänavune turniir oli arvult juba kümnes. Võitis rahvusvaheline suurmeister Kaido Külaots 27 punktiga 33st, järgnesid rahvusvaheline suurmeister Vladimir Tukmakov Ukrainast ja rahvusvaheline meister Riho Liiva võrdselt 26,5 punktiga. Osalejaid oli tänavu 34.

Pühajärve kiirmaleturniir on ainulaadne seetõttu, et mängitakse niinimetatud handicap süsteemis – võistlejad jagatakse objektiivsetele kriteeriumitele tuginedes viide tugevusgruppi ja tugevamad mängijad annavad nõrgematele aega ette. Nõnda võrdsustuvad erineva tasemega mängijate võimalused, turniir on pingeline, tulemused tihti ettearvamatud.

Pühajärve kiirmaleturniiril võrdlevad võimeid maletajad, ärimehed, meediategelased, kirjamehed, spordiveteranid ja mitmete teiste elualade esindajad. Võrdsustamaks maleproffide ja -amatöörade võimalusi kasutataksegi handicap süsteemi.

Viimane võistluspäev pani tabeli lõplikult paika

„Oma tulemusega pean loomulikult rahule jääma, lõpetada turniir esimese rea peal lõpptabelis – sellega ei saa mitte rahul olla. Iseasi on muidugi partiid, nende kvaliteet. Samas jällegi on sellisel turniiril juba sisse kodeeritud, et ega perfektset mängu kõigi 33 vooru jooksul näidata ei saa,“ rääkis turniirivõitja Külaots.

Kuivõrd heitlik võib olla ka suurmeisteri mäng sellisel pikal distantsil, sellest võis aimu saada Külaotsa ja soomlase Timo Porrasmaa partiid jälgides. „Partiis Porrasmaaga selle asemel, et panna neljakäiguline matt, ma oleks võinud ühekäigulise mati ise saada – tegin sellise käigu, mis võimaldas vastasel ühe käiguga mati teha, aga Porrasmaa ei näinud ka seda võimalust,“ muigas Külaots.

Külaots jäi oma partiidest enim rahule mänguga Ülar Laugu vastu – tugeva vastase vastu tuli heas stiilis punkt. Veel võitis ta tugevamatest Vladimir Tukmakovi ja Vidmantas Malisaukast.

Enne viimast võistluspäeva oli teistest ette rebinud turniiri kuulsaim külaline, Ukraina olümpiameeskonna juhendaja Vladimir Tukmakov ja näis, et tema turniirivõitu ei suuda enam miski väärata. Kuid üllatuslikult kaotas Tukmakov viimasel päeval kaks esimest partiid ja vaid õnnega pooleks pääses viigiga kolmandaski partiis, sellega said tema esikohavõimalused tohutu tagasilöögi.

„Viimane päev oli kummaline, kuus partiid oli vaja mängida, enne viimast päeva oli mul punktine vahe Tukmakoviga, aga ta andis lõpus rohkem punkte ära kui eeldada võinuks. Liiva tõusis lõpuks tabeli tippu, kuni viimase vooruni oli temaga võitlus esikohale. Kõik ei sõltunud lõpus ainult minust, tuleb öelda aitäh ka mõnele teisele mehele,“ sõnas Külaots. Kuna Külaots oma viimase partii võitis, Liiva aga viigistas, siis kuulus puhas esikoht viimaste aastate Eesti esimaletajale.

Turniiri korraldusega jäi Külaots väga rahule, sarnast handicap-formaadis turniiri teab ta olevat vaid Rootsisis. „Selline mõnus võistlus. Kuid kui sead sel turniiril sportlikke eesmärke, siis on see turniir ausalt öeldes suhteliselt sadistlik – iga voor pead valmis ja

valvel olema, nii-öelda vabu voore sisuliselt ei ole, sest ka viimase grupi meeste vastu on aega nii vähe, et võib juhtuda igasugu asju,“ rääkis Külaots.

Väliskülalised turniiriga igati rahul

„Minu arvates on see suurepärase turniiri, suurepärase idee, tuua ühele turniirile maleproffid ja malet armastavad inimesed, kes võib-olla pole males suurt edu saavutanud, kuid see-eest on edu saavutanud muudes eluvaldkondades – äris, teaduses, kultuurisfääris. Seega idee on suurepärase ja kuna see turniir toimus juba kümnendat korda, siis räägib see sellest, et turniiri potentsiaal pole veel ammendunud,“ rääkis teistkolmandat kohta jagama jäänud Ukraina esindaja Vladimir Tukmakov.

Kas on ehk Venemaal või Ukrainas mõni analoogne turniir? „Mitte midagi sarnast pole ma näinud ega kuulnud,“ andis Tukmakov küsimusele kiire vastuse.

Oma lõpptulemust lahates olid Tukmakovil kahesugused tunded. „Ühest küljest kolme auhinnalise koha seas lõpetada pole kunagi paha, teisest küljest – juhtisin terve turniiri vältel, vaid kolmanda päeva katastroofiline algus jättis mu esikohata. Mulle tundub, et 20 partiid päevas, nagu oli teisel päeval, on üleliia palju,“ selgitas Tukmakov.

„Osalesin juba kolmandat korda sel turniiril ja turniir meeldib mulle väga. Väga sõbralik atmosfäär, vastased on heatujuliselt häälestunud. Ma arvan, et selliseid handicap-formaadis turniire, kus osaleksid ärimehed, spordimehed, professionaalsed maletajad – nõnda erinevad inimesed – kuskil mujal ei ole, see on väga hea idee,“ rääkis turniiri neljandana lõpetanud Läti maleproff Normunds Miezis, kes oma tulemusega mitte kuidagi rahule ei jäänud.

„Voore võinuks olla turniiril veidi vähem, sest mängida ühel päeval 20 partiid – seda on natuke palju. Olnuks neli-viis partiid vähem, siis olnuks minu arvates palju parem,“ hindas ka Miezis kolmepäevalise 33-voorulise malemaratoni liiga pikaks.

Tänavusel turniiril pälvis suurmeisterite kõrval rohkelt tähelepanu 12-aastane tulevikulootus Ottomar Ladva Haapsalust. Poisist oleme viimasel ajal mitut puhku kirjutanud ka „Eesti Päevalehe“ veergudel. Ladva lõpetas turniiri hinnatava 8.-9. koha jagamisega, sealjuures saavutas ta mitmeid häid tulemusi tugevamate vastastega maletades, kasutas oskuslikult ära edu mõtlemisajast. TV3 uudistesaade ei pidanud isegi mitte paljaks püstitada küsimust, kas Eestis on sirgumas uus Paul Keres?

Pühajärve maleturniiri austas oma kohalolekuga kahel päeval kettaheite olümpiavõitja ja maailmameister Gerd Kanter, kes elas kaasa oma mänedžeri Raul Rebasele esinemisele. Maleturniiril osalejate seas oli Kanteri autogramm kõrgelt väärtustatud, paljud kasutasid soodsat võimalust tublilt spordimehelt käekirjaproovi võtmiseks.

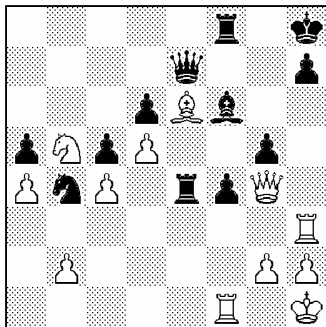
Turniiri korraldas Stamina Spordiklubi, kõiki seniseid turniire on innukalt vedanud Stamina juhatuse liige Urmas Randma, kes on korraldusega alati suurepäraselt toime tulnud. Ürituse heale õnnestumisele aitasid tänavu Pühajärve Puhkekeskuse kõrval kaasa Cresco, Euronics, Silmet Grupp, Äripäev, TV3, Tallinna Vesi, Radolain, kauplustekett Kodumasinad, SK Stamina.

Tulemused: 1.Kaido Külaots 27 punkti 33st, 2.-3.Vladimir Tukmakov (Ukraina) ja Riho Liiva 26,5, 4.Normunds Miezis (Läti) 26, 5.Olav Sepp 25,5, 6.Aleksander Volodin 25, 7.Ülar Lauk 24, 8.-9.Ottomar Ladva ja Vidmantas Malisauskas (Leedu) 23,5, 10.-

12.Toomas Valgmäe, Priit Leito ja Pavel Vorobjov 22,5, 13.Axel Ornstein (Rootsi) 19,5, 14.-15.Margus Sööt ja Olev Schults 18,5, 16.-17.Tarvo Seeman ja Timo Porrasmaa (Soome) 18, 18.Andres Vaher 16,5, 19.Ants Vihmand 16, 20.Tambet Siemer 15,5, 21.Ilmars Krums (Läti) 14,5, 22.Aris Ozolins (Läti) 14, 23.Raul Rebane 13, 24.Jüri Järvet 12,5, 25.Igor Rõtov 11,5, 26.Hendrek Kelder 11, 27.Aleksander Atonen 9,5, 28.Ülo Tuulik 8,5, 29.Henri Käsper 8, 30.Roman Baskin 7,5, 31.Ilmar Lilleorg 6,5, 32.Indrek Aunver 5, 33.-34.Edvi Kvist (Soome) ja Viljar Kapp 2 (kokku 34 osalejat).

Margus Sööt - Vidmantas Malisauskas

X Pühajärve kiirmaleturniir, 30. voor, ajad 14 vs 6 minutit

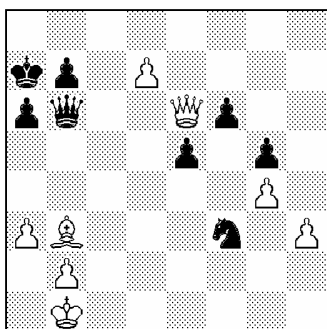

Valge on musta üle mänginud, diagrammseisus on valgel valida mitme hea ja efektse rünnakujätku vahel. 1.Rxd6! Ve5 2.Rf5! Vxe6?! 3.dxe6?! (Partii ajal ei tulnud miskipärast mõttessegi lipu löömine: 3.Rxe7! Vxe7 4.d6 Vef7 5.Lf5 ja musta seis on perspektiivitu.) 3...Lxe6 4.Vxh7+?! (Valge läheb küll efektsele, kuid siiski ebakorrektsel kombinaatsioonile, parem oli jätkata rahulikult näiteks 4.b3 ja valgel säilib soliidne paremus. Partiikäigu järel oleks loogiline tulemus viik igavese tulega variandis 4...Kxh7 5.Lh5+ Kg8 6.Lg6+ Kh8 7.Lh6+ Kg8 8.Lg6+, kuid valge tahab viigist enam. Kuskil viirastus mingisugune matirünnak, mida tegelikult ei ole.) 4...Kxh7 5.Lh3+?! Kg6! (Must kuningas võtab ette julge rünnaku, valgel on mativõrgu loomiseks liiga vähe vigureid, lipu valge küll võidab, kuid selle hind on liiga kallis.) 6.Lh6+ Kxf5! (6...Kf7 7.Lh5+ Kg8 8.Lg6+ järel on tulemuseks viik igavese tulega.) 7.Lh7+ Ke5 8.Ve1+ Kd6 9.Vxe6+ Kxe6 ... 1:0. Must sai lipu eest vankri ja kaks vigurit, täiesti piisav kompensatsioon. Partii jätkus kiires tempos mõlemapoolsete eksimuste saatel, must ei leidnud õiget plaani paremuse realiseerimiseks, vigurite ladusa koostöö rakendamiseks ja valge liputulede eest pagemiseks ning tasapisi muutus hoopis valgete malendite juht taas üritavamaks pooleks võiteski lõpuks partii.

Lõpetuseks veel üks partiifragment turniiri viimasest voorust – näide selle kohta, kuidas mõjub kolmepäevane malemaraton osalejate maleliste võimetele. Järgnevas partiis saavutas valge pika survemänguga paremuse, diagrammseisus on d-ettur jõudnud murettekitavalt kaugele ähvardades kohe-kohe lipustuda, kellale oli mõlemal vastasel jäänud aega vähem kui minut ja siis juhtus midagi õige ootamatut.

Olev Schults - Margus Sööt

X Pühajärve kiirmaleturniir, 33. voor, ajad 10 vs 10 minutit

Partiis järgnes 1...Rd2+?! 2.Ka2?! Lg1! ja valge alistus (!), 0:1. Kui aus olla, siis olid mõlemad vastased pika turniiri ja pika partii lõppfaasis täiesti veendunud, et matt on valge kuninga jaoks tekkinud seisus vältimatu. Kohe pärast partii lõppu pakkusid kõrvalseisjad kaitseks välja käiku 3.Oc2! ja seejärel on matiävardus tõrjutud, kuid mustal on siiski vastumäng olemas variandis 3...Ld4! 4.b3 Lc3! Tegelikult sai valge lisaks käigule 3.Oc2! end kaitsta veel käiguga 3.a4! ja must peab partii päästmiseks leidma viigivariandi 3...Rxb3! 4.d8(L) (Viik on mustal ka pärast käike 4.Kxb3 või 4.Lxb3 tekkivas lippude lõppmängus, mängida tuleb seejärel aga väga täpselt.) 4...Rc1+ 5.Kb1 Re2+! 6.Ka2 Rc1+ igavese tulega. Kõik need võimalused tulnuks mustal aga pärast valge valitud kaitsekäiku veel ka laua taga väga piiratud aja juures üles leida.

Margus Sööt,
meistrikandidaat males